

MATES, PAVEL A KOL. OCHRANA OSOBNOSTI, SOUKROMÍ A OSOBNÍCH ÚDAJŮ

PETRA VYDROVÁ¹

MATES, Pavel (ed.); VALOUŠEK, Martin; FIALOVÁ, Eva; LECHNER, Tomáš; HÁLOVÁ, Markéta; SIVÁK, Jakub; SOVOVÁ, Olga; BRUNA, Eduard; BRUNOVÁ, Markéta. *Ochrana osobnosti, soukromí a osobních údajů*. Praha: Leges, 2019. 427 s. ISBN 978-80-7502-346-9.

V auguste tohto roka bola vydaná odborná publikácia širšieho autorského kolektívu zaoberajúca sa ochranou osobnosti, súkromia a osobných údajov. Spoluautormi tejto kolektívnej monografie sú nielen odborníci z akademického prostredia ale aj praktizujúci advokáti. Cieľom autorov tejto kolektívnej monografie bolo vytvoriť praktickú príručku nielen pre odbornú ale aj širšiu verejnosť, ktorej chceli priblížiť problematiku ochrany osobnosti v českom právnom prostredí, s osobitným dôrazom na ochranu súkromia. Autori navyše v publikácii špeciálne pojednávajú aj o ochrane osobnostných práv v kybernetickom priestore a reagujú tak na posledný vývoj moderných informačno-komunikačných technológií. Nakoľko takáto publikácia, ktorá by pojednávala o problematike ochrany osobnosti a zároveň brala do úvahy nové fenomény „internetovej doby“ či sa venovala problematike v špecifických sektoroch ako bankovníctvo

¹ Mgr. Petra Vydrová, LL.M., doktorandka na Ústave práva a technológií Právnickej fakulty Masarykovej univerzity. E-mail : petra.vydrova@mail.muni.cz.

a zdravotníctvo na českom trhu chýba, takúto iniciatívu je možné určite privítať.

Kniha je rozdelená na osem kapitol, ktoré tvoria oddelené celky a je ich tak možné čítať samostatne. Nakoľko sa z publikácie nedá zistiť, ktorý z autorov napísal konkrétnu kapitolu alebo podkapitolu, bude v tejto recenzii pri jednotlivých kapitolách používaný všeobecný pojem „autor“, nie konkrétne meno autora. Z hľadiska systematiky predstavujú prvá dve kapitoly s názvom „I. Pojem soukromí“ a „II. Ochrana osobnosti“ úvod do problematiky. Je možné diskutovať vhodnosti zvoleného poradia týchto kapitol, z ktorých prvá sa venuje výkladu pojmu súkromie, pričom následne je tento pojem samostatne rozoberaný aj v druhej kapitole ako súčasť, resp. podkategória konceptu ochrany osobnosti. Za úvahu by teda určite stálo včlenenie tejto prvej kapitoly a v nej obsiahnutého výkladu do kapitoly druhej, aby čitateľ získal viac systematický výklad a teda aj pohľad na predmetnú problematiku. Nasledujú kapitoly, o ktorých by sa súhrnne dalo povedať, že sa venujú ochrane osobnosti, súkromia, resp. osobných údajov v špecifických kontextoch.

Prvá kapitola z názvom „Pojem soukromí“ pojednáva o práve na súkromie. V krátkosti rozoberá pôvod tohto práva, jeho základné charakteristiky a pramene na úrovni medzinárodných dohôrov, na ústavnej úrovni a tiež koncept súkromia. Čitateľ sa v nej zoznámi s problematikou hraníc tohto práva z hľadiska jeho obmedzení definovanými na úrovni ústavy a dohôrov vo vzťahu k iným základným právam ako aj s problematikou stretu práva na súkromie s modernými technológiami. Autor v tejto kapitole skôr naznačuje, avšak systematickejšie či podrobnejšie nerozoberá uvedené aspekty práva na súkromie, skôr ich ilustruje na individuálnych príkladoch. Túto kapitolu je preto určite vhodné považovať najmä za všeobecný úvod do problematiky práva na súkromie.

V druhej kapitole s názvom „Ochrana osobnosti“ je následne rozoberaná problematika ochrany osobnosti, ktorá je systematicky rozdelená na výklad

o ochrane cti a dôstojnosti², podoby a podobizne³ a na záver o ochrane súkromia⁴. Autor oboznámi čitateľa s prameňmi práva týkajúcimi sa ochrany osobnosti, následne svoj výklad v jednotlivých podkapitolách zameriava primárne na relevantné ustanovenia Občianskeho zákonníka. Tie sú vo väčšine prípadov vykladané samotným autorom a tiež na základe judikatúry českých súdov, prípadne Európskeho súdu pre ľudské práva a Súdneho dvora EÚ.⁵ Je škoda, že autor len minimálne odkazuje na inú odbornú literatúru - vystačuje si s jedným odkazom na komentár k Občianskemu zákonníku a s jediným odkazom na odbornú monografiu,⁶ čo sa vzhľadom na tému kapitoly, ktorá nie je úplne nová a dosiaľ nepreskúmaná, nejaví ako úplne dostatočné.

Tretia kapitola nesie názov „Ochrana osobnosti ve zvláštních případech“ a aj keď je rozčlenená do 11-tich podkapitol, zaoberá sa v podstate tromi témami: automatizovaným individuálnym rozhodovaním podľa čl. 22 GDPR⁷ (podkapitoly 3.1 až 3.4), právom byť zabudnutý podľa čl. 17 GDPR (podkapitoly 3.5 až 3.7) a následne zodpovednosťou poskytovateľov v kontexte ochrany osobnosti (podkapitoly 3.8 až 3.11). Nakoľko teda niektoré podkapitoly na seba tematicky nadväzujú a pojednávajú o rovnakej téme kým ďalšie podkapitoly s rovnakou úrovňou číslovania pojednávajú o téme odlišnej, zvolené rozdelenie kapitoly na jedenásť podkapitol namiesto troch je pre čitateľa máťúce. Zo systematického hľadiska stojí za zmienku aj skutočnosť, že kapitola pojednáva o dvoch špecifických právach z GDPR, v knihe ju však nepredchádza žiadna kapitola vysvetľujúca základné pojmy, ktoré sú v nej používané, čo môže byť problematické pre čitateľa, ktorý sa v problematike chce zorientovať.

² Porov. podkapitola 2.1.

³ Porov. podkapitola 2.2.

⁴ Porov. podkapitola 2.3.

⁵ Autor sa tiež v texte odvoláva na ustálenú judikatúru v určitej oblasti bez odkazu na jediný konkrétny judikát, napr. pri definovaní pojmu „súkromné priestory“.

⁶ Obidva odkazy na inú odbornú literatúru sú v poznámke pod čiarou na strane 57, iné odkazy kapitola neobsahuje.

⁷ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/679 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov a o voľnom pohybe takýchto údajov, ktorým sa zrušuje smernica 95/46/ES (ďalej len „GDPR“).

Zároveň je otázne, či rozobratie problematiky zodpovednosti poskytovateľov by malo byť súčasťou kapitoly pojednávajúcej o ochrane osobnosti v zvláštnych prípadoch (zaoberajúcou sa dvoma právami z GDPR) a nie samostatnou kapitolou, prípadne či nemalo byť včlenené do kapitoly pojednávajúcej o všeobecných aspektoch problematiky ochrany osobnosti.

V kapitole samotnej má čitateľ možnosť zoznámiť sa s vykladanými témami čitateľsky prístupným spôsobom. Kapitola začína rozborom problematiky automatizovaného individuálneho rozhodovania, ktorý pozostáva najmä z výkladu čl. 22 GDPR. Autor tu upozorňuje na zaujímavý interpretačný problém, ktorý spôsobila formulácia tohto ustanovenia a ktorý spôsobil nejasnosti ohľadom jeho samotnej povahy – je toto ustanovenie zákazom takéhoto automatizovaného rozhodovania s formulovanými výnimkami alebo upravuje skôr právo dotknutej osoby namietť proti takémuto spracúvaniu? Autor ďalej rozoberá problémy automatizovaného rozhodovania, ktoré vyplývajú zo skutočnosti, že je založené na prediktívnych modeloch, problém s jeho transparentnosťou či povahu práva na ľudský zásah a práva vyjadriť svoj názor voči automatizovanému rozhodovaniu. V ďalších troch podkapitolách tretej kapitoly sa autor venuje právu byť zabudnutý a to najmä vo vzťahu k právu na informácie. Autor najskôr rozoberá rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci *Google Spain*⁸ a teoretické dôvody, pre ktoré je toto právo v digitálnej spoločnosti potrebné.⁹ Následne prechádza k výkladu právnej úpravy tohto práva v GDPR¹⁰ a rozoberá právo byť zabudnutý vo vzťahu k právu na informácie, a to najmä vo svetle rozsudku *Google Spain*. Posledné štyri podkapitoly sú venované zodpovednosti poskytovateľov v kontexte ochrany osobnosti. Autor na úvod v krátkosti zhrňa konflikt medzi právom na informácie a právom na ochranu osobnosti ako aj základne nástroje v českom práve, ktoré je možné využiť proti porušiteľovi osobnostných práv. Následne rozoberá podmienky zodpovednosti poskytovateľov služieb

⁸ Rozsudok SDEÚ vo veci C-131/12 z 13. mája 2014, *Google Spain a Google* (ďalej len „*Google Spain*“).

⁹ Podkapitola 3.5.

¹⁰ Podkapitola 3.6.

informačnej spoločnosti v súlade so Smernicou o elektronickom obchode.¹¹ V kapitole by bolo vhodné výraznejšie zdôraznenie skutočnosti, že čl. 14 Smernice o elektronickom obchode upravuje výnimku zo zodpovednosti poskytovateľov týchto služieb a že zároveň ide o výnimku zo zodpovednosti sekundárnej, teda nie z primárnej zodpovednosti,¹² čo by čitateľovi pomohlo túto problematiku pochopiť v širších súvislostiach. Autor napokon informuje o posledných politických dokumentoch Európskej komisie, ktoré naznačujú budúce smerovanie regulácie zodpovednosti poskytovateľov služieb informačnej spoločnosti.

Štvrtá kapitola s názvom „Ochrana osobních údajů v praxi“ tvorí ucelenú kapitolu, ktorá je výsledkom výskumu Vysoké školy ekonomické. Je písaná veľmi prakticky a zrozumiteľne - okrem všeobecnejšieho úvodu, ktorý vysvetľuje kto je to prevádzkovateľ (z češtiny *správce*) a sprostredkovateľ (z češtiny *zpracovatel*) a ich základné povinnosti všeobecne obsahuje väčšina kapitoly najmä konkrétne rady pre prevádzkovateľov a sprostredkovateľov. Popisuje tak napr. potrebné kroky a opatrenia, ktoré by mali vykonať obce a školy na to, aby ich spracúvanie osobných údajov bolo v súlade s GDPR, praktické rady ako získať súhlas¹³ či ako spracúvať osobné údaje ako zamestnávateľ spôsobom, ktorý bude v súlade s týmto predpisom. Pri všeobecnejšom výklade o povinnostiach prevádzkovateľov

¹¹ Smernica 2000/31/ES Európskeho parlamentu a Rady z 8. júna 2000 o určitých právnych aspektoch služieb informačnej spoločnosti na vnútornom trhu, najmä o elektronickom obchode (ďalej len „Smernica o elektronickom obchode“).

¹² Vid' napr. KOHL, Uta. 2012. The rise and rise of online intermediaries in the governance of the Internet and beyond – connectivity intermediaries. In: International Review of Law, Computers & Technology, 26:2-3, 185-210, s. 189.

¹³ V kapitole pojednávajúcej o výslovnom súhlase je problematické odporúčanie, že získanie výslovného súhlasu „vyžaduje opatřit prohlášení kvalifikovaným elektronickým podpisem“. Aj keď autor uvedené tvrdenie následne zmierňuje dovetkom, že je možné použiť aj iné prostriedky, podľa neho sa tým však prevádzkovateľ môže vystaviť riziku, že nebude vedieť „výslovnosť“ súhlasu dostatočne preukázať. Výklad Pracovnej skupiny 29, na ktorý sa autor odvoláva, pritom interpretuje požiadavky na „explicitnosť“ súhlasu tým, že má ísť o výslovné vyhlásenie dotknutej osoby, v protiklade s tým, že by jej súhlas bol iba odvodený zo správania subjektu a teda „implicitný“. Nikde vo výklade Pracovnej skupiny sa nepožaduje konkrétny spôsob autorizácie súhlasu, a tak výslovný súhlas by malo byť možné získať aj na základe zakliknutia políčka, pri ktorom bude vyhlásenie uvedené. V takomto prípade by podľa môjho názoru mohol byť do budúcnosti problém preukázať, či súhlas bol vôbec udelený, nie však to, že bol „výslovný“.

a sprostredkovateľov¹⁴ by pre jeho úplnosť bola vhodná zmienka aj o iných typoch právnych vzťahov, ktoré môžu vzniknúť pri spracúvaných osobných údajov ako iba vzťah prevádzkovateľ - sprostredkovateľ, napr. o spoločných prevádzkovateľoch v zmysle čl. 26 GDPR alebo o vzťahu medzi dvoma prevádzkovateľmi (z ktorých niektorý napr. iba poskytuje osobné údaje druhému) a o povinnostiach, ktoré z nich vyplývajú. Následne sa kapitola venuje ochrane súkromia a informácii v bankovníctve a platobnom styku.¹⁵ Okrem informácií o spracovaní osobných údajov bankami a platobnými inštitúciami a o tom čo sú platobné služby, je v nej obsiahnutý výklad právnej úpravy bankového tajomstva a odlišností v povinnosti mlčanlivosti pri poskytovaní platobných a bankových služieb. Na záver kapitoly sa autor venuje aj ochrane informácií Českou národnou bankou pri výkone dohľadu v oblasti bankovníctva a platobného styku.¹⁶

V piatej kapitole nazvanej „Ochrana osobnosti v kybernetickém prostoru“ sa autor venuje špecifikám ochrany osobnosti v kybernetickom priestore. Na začiatok vymedzuje čo myslí samotným kyberpriestorom¹⁷ a tiež popisuje jednotlivé predmety ochrany v prípade práva na ochranu osobnosti, ako dôstojnosť, česť, súkromie a pod.¹⁸ Následne autor deskriptívnym spôsobom popisuje niektoré spôsoby narušenia osobnosti v kybernetickom priestore,¹⁹ napr. sexting²⁰, cyberstalking, kyberšikana, útok na osobnosť v hromadnej konverzácii alebo diskusii či cybergrooming.²¹ V ďalších podkapitolách autor rozoberá trestné činy proti

¹⁴ Porov. podkapitola 4.2.

¹⁵ Porov. podkapitola 4.3.

¹⁶ Porov. podkapitola 4.4.

¹⁷ Porov. podkapitola 5.1.

¹⁸ Porov. podkapitola 5.2.

¹⁹ Porov. podkapitola 5.3.

²⁰ Je otáznou, do akej miery je sexting vôbec spôsobom narušenia ochrany osobnosti, nakoľko k porušeniu práv by malo dôjsť až samotnou publikáciou citlivého obsahu.

²¹ Autorovi sa dá vytknúť skutočnosť, že sa zaoberá výlučne týmito špecifickými fenoménmi reprezentovanými určitými „buzzwords“, k narušeniu osobnosti v kybernetickom priestore však môže dôjsť prostou publikáciou určitého obsahu (porušujúceho právo na ochranu osobnosti) na webovej stránke, či už v rámci novinového článku, blogu alebo komentára v diskusii, viď napr. rozhodnutie SDEÚ v spojených veciach C-509/09 a C-161/10 z 25. októbra 2011, eDate Advertising a Martinez a Martinez.

osobnosti člověka, které sú v kybernetickom priestore najbežnejšie²² a venuje sa tak nielen občianskoprávnym ale aj trestnoprávnym aspektom ochrany osobnosti, následne popisuje špecifiká použitia elektronických dôkazných prostriedkov pre dokazovanie v civilnom konaní. V kapitole však absentuje komplexnejšie a ucelenejšie uchopenie problematiky, najmä vysvetlenie, v čom je vlastne ochrana osobnosti v kybernetickom priestore špecifická či aké špecifické prostriedky ochrany môže mať poškodený k dispozícii.²³ Práve zo skutočnosti, že k určitému porušeniu práv na ochranu osobnosti dochádza v kybernetickom priestore totiž často vyplývajú nové výzvy a problémy, napr. s určením identity škodcu či problémy s určením rozhodného práva a jurisdikcie.²⁴ Posledná podkapitola s názvom *Ochrana spoločnosti v kybernetickém prostoru*,²⁵ sa venuje niektorým nebezpečenstvám na internete (najmä propagácii teroristických útokov, rekrutovaniu teroristov, kybernetickým útokom) či kvalite kybernetickej ochrany v ČR. Prepojenie obsahu tejto podkapitoly na tému ochrany osobnosti, resp. ich súvislosť však čitateľovi nebolo vysvetlené, nie je ani zrejmé a tak sa jej začlenenie do tejto kapitoly javí ako nadbytočné.

Siedma kapitola je venovaná problematike „*Soukromí při poskytování zdravotní péče*“. V kapitole sa autor zaoberá špecifikami ochrany súkromia a osobnosti v segmente poskytovania zdravotnej starostlivosti, pričom sa odvoláva nielen na relevantné predpisy a dostupnú judikatúru, ale aj na príklady z praxe, ktoré často používa pre lepšie vysvetlenie popisovanej problematiky. Na úvod detailne rozoberá otázku mlčanlivosti v zdravotníctve, a to najmä predpoklady jej prelomenia či podmienky, za

²² Porov. podkapitola 5.4.

²³ Napr. možnosť uplatniť si právo vyplývajúce z tzv. *notice and takedown* procedúry vyplývajúcej z čl. 14 Smernice o elektronickom obchode a teda uplatniť si svoje právo nielen priamo u škodcu, ale u osoby, ktorá mu poskytuje hosting.

²⁴ V prostredí internetu sa totiž do právnych vzťahov často dostáva cudzí prvok (obsah je zverejnený na serveri lokalizovanom v zahraničí, osoba zverejňujúca obsah alebo osoba poskytujúca hosting má sídlo v zahraničí a pod.), navyše obsah je rozširovaný a dostupný po celom svete, čo ochranu týchto práv komplikuje – viď napr. OSTER, Jan. 2012. Rethinking Shevill. Conceptualizing the EU Private International Law of Internet torts against personality rights. In: *International Review of Law, Computers & Technology*. Vol. 26, Nos. 2-3, 113-128, s. 113-114.

²⁵ Porov. podkapitola 5.6.

ktorých majú zdravotné zariadenia možnosť alebo povinnosť poskytovať informácie zdravotnej povahy (napr. orgánom činným v trestnom konaní). V kapitole sa čitateľ oboznámi s problematikou informovaného súhlasu a nesúhlasu pacienta či s problematikou ochrany zdravotníckej dokumentácie, čo obsahuje či kto do nej okrem vyšetrojúcich lekárov môže nahliadať. Následne po popise týchto špecifických modifikácií práva na súkromie v zdravotníctve prechádza autor k výkladu zodpovednosti za jeho porušenie. V závere autor v krátkosti zhŕňa české reálie týkajúce sa elektronizácie poskytovania zdravotnej starostlivosti.

Ôsma kapitola s názvom „*Prokazování a zjišťování totožnosti*“ sa zaoberá, ako to vyplýva z jej názvu, problematikou zisťovania a preukazovania totožnosti. Autor tak v prvej podkapitole zhŕňa a popisuje právne predpisy, ktoré ukladajú niektorej zmluvnej strane povinnosť zistiť totožnosť druhej zmluvnej strany ako aj právne následky v prípadoch nedodržania týchto povinností a ilustruje ich na konkrétnych príkladoch. Nasledujúce podkapitoly sú krátkym zhrnutím pravidiel týkajúcich sa preukazovania totožnosti vo vzťahu k orgánom verejnej moci, pri výkone kontroly či vo vzťahu k príslušníkom verejných zborov, spôsobov preukazovania totožnosti a tiež právnych následkov, ktoré nastanú v prípade, že povinný subjekt svoju totožnosť nepreukáže či odmietne preukázať.

Posledná, deviata kapitola nesie názov „*Ochrana soukromí z pohledu trestněprávní úpravy*“. Autor sa v nej venuje predovšetkým deskriptívnemu výkladu trestných činov uvedených v II. hlave 2. časti Trestného zákoníka,²⁶ teda trestných činov proti slobode a právam na ochranu osobnosti, súkromia a listového tajomstva ako aj pojmom používaných pri jednotlivých skutkových podstatách týchto trestných činov. Aj keď autor sám v úvode poznamenáva dôležitosť vysvetlenia pojmu súkromie tak, aby ho bolo možné podradiť pod predmetné trestné činy, ktorých účelom je v mnohých prípadoch ochrana nielen súkromia, ale aj osobnej slobody či ľudskej dôstojnosti,²⁷ toto vysvetlenie v kapitole de facto absentuje.²⁸ Táto skutočnosť tak môže v čitateľovi budiť odôvodnenú otázku, prečo autor

²⁶ Zákon č. 40/2009 Sb. Trestní zákoník.

²⁷ Porov. podkapitoly 8.1 a 8.2, s. 395.

popisuje úplne všetky trestné činy II. hlavy Trestního zákoníka, vrátane trestných činov proti slobode (napr. vydieranie, lúpež) a ako tieto trestné činy vôbec súvisia s ochranou súkromia. Je tiež vhodné poznamenať, že autor si v tejto kapitole vystačuje s odkazom na jedinú odbornú monografiu a nepomáha si ani ustálenou judikatúrou, čo v čitateľovi môže budiť pochybnosti o odbornej kvalite v nej uvedeného výkladu.

Ako vyplýva aj z vyššie uvedeného popisu obsahu jednotlivých kapitol, kapitoly samotné je možné čítať úplne samostatne, nie sú obsahovo nadväznú ani na seba navzájom nijako neodkazujú, práve naopak, niektoré základné pojmy ako napr. „súkromie“ či „dôstojnosť“ sú popisované, resp. definované samostatne v každej kapitole, ktorá s daným pojmom narába.²⁹ Je tak možné odôvodnene predpokladať, že boli jednotlivými autormi napísané samostatne, bez väčšej koordinácie autorského kolektívu. Zároveň celková systematika publikácie pôsobí veľmi nesúrodne a nekonceptne, kapitoly sa striedavo venujú ochrane osobnosti, súkromia alebo osobných údajov a teda majú v určitom zmysle spoločnú tému, avšak bez jasnejšej a pochopiteľnejšej štruktúry či zvoleného poradia týchto kapitol.³⁰ Vzhľadom na túto skutočnosť nepreviazanosti jednotlivých kapitol, celkovú nesúrodosť systematického členenia publikácie či neúplnosť výkladu týkajúceho sa problematiky ochrany osobných údajov³¹ je na mieste položiť otázku, či uvedená publikácia je skutočne kolektívnou monografiou (ako je

²⁸ Autor v podstate konštatuje, že ide o práva, ktoré chránia človeka a ktoré spolu súvisia, pričom ich výklad je závislý vždy od konkrétneho autora, čo sa javí ako nie úplne postačujúce vymedzenie.

²⁹ Napr. v kapitole I., II., aj V.

³⁰ Pre ilustráciu nahodilosti usporiadania kapitol: I. kapitola pojednáva o súkromí, II. o ochrane osobnosti a opäť o súkromí ako o jednom z jeho prvkov, III. sa venuje špecifickým právam v GDPR (kde používa pojmy z GDPR, z ktorých niektoré sú vysvetlené až v IV. kapitole a niektoré nie sú v knihe vysvetlené vôbec) a zároveň otázkou zodpovednosti poskytovateľov, IV. sa venuje ochrane osobných údajov a následne publikácia prechádza opäť k výkladu problematiky ochrany osobnosti (v kyberpriestore) v V. kapitole, VI. kapitola sa vracia k ochrane súkromia (pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti), VII. Kapitola pojednáva o zisťovaní totožnosti a VIII. o trestnoprávnej ochrane súkromia (prítomne trestnoprávne aspekty ochrany osobnosti už boli riešené aj v V. kapitole pri výklade ochrany osobnosti v kybernetickom priestore).

³¹ V publikácii absentuje kapitola, ktorá by komplexne pojednávala o problematike ochrany osobných údajov, IV. kapitola hlbšie neanalyzuje relevantné základné pojmy používané v publikácii, napr. pojem „osobné údaje“.

uvedené v jej klasifikácii) vypracovanou viacerými spolupracujúcimi autormi, alebo skôr zborníkom nezávisle vypracovaných odborných článkov, ktoré spája iba spoločná téma ochrany osobnosti, súkromia a ochrany osobných údajov.³²

Ďalším problémom predmetnej publikácie je skutočnosť, že autori v nej explicitne nevysvetlili aký je vlastne vzťah medzi ochranou súkromia (resp. ochranou osobnosti) a osobných údajov, ani aké stanovisko k tejto problematike zaujímajú. Zo systematického členenia publikácie³³ ako aj z niektorých tvrdení v nej uvedených³⁴ je možné odvodiť, že väčšina autorského kolektívu vníma ochranu osobných údajov ako rozšírenie práva na súkromie, resp. ochranu osobnosti, a teda ako ich podmnožinu. Až na jeden prípad³⁵ však toto chápanie vzťahu týchto dvoch konceptov v publikácii nebolo verbalizované. Nakoľko je ochrana osobných údajov jedna z hlavných tém publikácie a uvedená publikácia je kolektívnou monografiou, vysvetlenie vzájomného vzťahu týchto základných konceptov bolo určite odôvodnené očakávať. Taktiež by bolo vhodné uvedený postoj autorského kolektívu odôvodniť, a to v rámci konfrontácie s ďalšou odbornou literatúrou, ktorá sa vzťahom týchto konceptov zaoberala. Uvedené chápanie vzťahu medzi právom na súkromie a ochranu osobných

³² Podľa České terminologické databáze knihovníctví a informační vědy České národní knihovny je kolektívna monografia: „Neseriálová publikace, která systematicky, všestranně a podrobně pojednává o jednom, zpravidla úzce vymezeném tématu a která je dílem více autorů. Jednotlivé části publikace na sebe navzájem tematicky navazují a jejich zpracování je předem pečlivě naplánováno a svěřeno jednotlivým autorům, popř. skupinám autorů. (Sborník se liší od kolektivní monografie tím, že u něj se nelze setkat s tak všestranně a podrobně zpracovaným tématem. Jednotlivé části či příspěvky jsou zpravidla pouze rámcově tematicky příbuzné a mohly by existovat samy o sobě. Nejedná se o společné dílo více autorů, nýbrž o soubor článků nespolupracujících autorů.)“ Porov. Kolektivní monografie. KTD - Česká terminologická databáze knihovníctví a informační vědy (TDKIV) [online]. Národní knihovna ČR, © 2012 [cit. 30. 11. 2019]. Dostupné z: <http://aleph.nkp.cz/publ/ktd/00001/46/000014657.htm>.

³³ Napr. III. kapitola pojednáva o právach obsiahnutých v GDPR avšak jej nadpis znie „Ochrana osobnosti ve zvláštních případech“.

³⁴ Napr. v I. kapitole, na str. 26 autor uvádza, že právo byť zabudnutý upravené GDPR je jedným z prostriedkov ochrany súkromia, alebo v III. kapitole na str. 84 autor spomína, že právo na ľudský zásah a vyjadrenie svojho názoru pri automatizovanom spracovaní sa dá subsumovať pod právo na ochranu osobnosti podľa Občianskeho zákonníka.

³⁵ Autor V. kapitoly na str. 269 hovorí, že súkromie a súkromné informácie sú „natolik esenciální, že dále na jejich ochranu existují mimo občanský zákoník i další, jemu speciální právní předpisy. Z nich bych zmínil zejména GDPR.“

údajov ako vzťahu nadriadenosti a podriadenosti totiž nie je univerzálne prijímané. Časť odbornej literatúry sa prikláňa k záveru, že aj keď sa tieto práva v určitom rozsahu prekrývajú, nie sú obsahovo rovnaké, slúžia na ochranu odlišnej a nie vždy sa prekrývajúcej množiny prípadov a odlišné sú aj právne nástroje na ich ochranu, preto právo na ochranu osobných údajov nemá byť chápané ako podmnožina práva na ochranu súkromia či osobnosti.³⁶

Na záver je vhodné zhrnúť, že publikácia samotná spracúva zaujímavé a v súčasnosti stále aktuálne témy, a to aj v špecifických kontextoch, ktoré dosiaľ boli v českom právnom prostredí len málo rozpracované. Bohužiaľ však má viacero nedostatkov rozobratých v tejto recenzii, ktoré zhoršujú jej čitateľnosť a žiaľ uberajú aj jej odbornej kvalite.

Toto dílo lze užít v souladu s licenčními podmínkami Creative Commons BY-SA 4.0 International (<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/legalcode>).

³⁶ Porovn. napr. KOKOTT, Juliane a SOBOTA, Christoph. 2013. The Distinction between Privacy and Data Protection. In: International Data Privacy Law, Vol. 3, No. 4. Oxford University Press, s. 223; KUNER, Christopher. 2007. European Data Protection Law: Corporate Compliance and Regulation. Second Edition. Oxford University Press, s. 2; POLČÁK, R. a kol. 2018. Právo informačních technologií. Praha: Wolters Kluwer ČR, s. 400-401.